

Forskningsdagene 2003

i BERGEN

JAKTEN PÅ ET BEDRE LIV

19. - 28. september

Stor publikumsåpning lørdag 20. september på Zachariasbryggen!

Arrangementsoversikt Forskningsdagene i Bergen

Du kan delta i Jakten på et bedre liv på følgende dager i september:

Freitag 19. Skoledag med unge forskere i fokus

Lørdag 20. Kunnskapsfest for alle på Zachen med miniforedrag, interaktive forskningsstasjoner og guidet helsehistorisk byvandring i sentrum

Søndag 21. Helsehistorisk byvandring i sentrum med guide

Tirsdag 23. Stand up-forskning om bioteknologi på Zachen. Du kan høre og utfordre de fremste ekspertene over en øl!

Torsdag 25. Hør om helsearbeidet i Bergen gjennom 400 år, Gamle Rådhus

Lørdag 27. Helsehistorisk byvandring i sentrum med guide. Foredrag om "legerollen" i Forsvarets musikkbygg, Køengen

Søndag 28. Helsehistorisk byvandring i sentrum med guide

Alle arrangementene er gratis!

Målet med dagene er å vise forskningens betydning for samfunnet og øke interessen for forskning.

Den offentlige helsetjenesten i Norge feirer 400 års jubileum. Så lenge er det siden den første offentlige legen ble ansatt i Norge, og det attpåtil i Bergen! Årets forskningsdager handler derfor om helse – i vid forstand!

Les mer på www.uib.no/forskningsdagene/

Innhold

2	Arrangementsoversikt Forskningsdagene
4	Skoledag for unge forskere
5	Kunnskapsfest på Zachen
6	Program for kunnskapsfesten
8	Interaktive forskningsstasjoner
9	Stand up-forskning!
10	Byen og helsearbeidet i 400 år
11	Deltagende institusjoner
12	Kontaktinformasjon

> Skoledag fredag 19. september

Unge forskere i fokus

– NB: Akkurat denne dagen er et lukket arrangement!
Vi har invitert 6. og 9.klassinger til en ny og annerledes skoledag.

10.00

Åpning av skoledagen på årets Forskningsdager i Bergen.

10.00-14.00

Unge forskere presenterer sine egne forskningsprosjekter. Elevene får også høre et knippe profesjonelle forskere fortelle om sine oppdagelser.

12.00

Utdeling av Hydro-prisen ved Jens Hagen, direktør for Forskning & Teknologi, Hydro Olje & Energi.

Skomakerdiket på Fløyen

10.00-14.00

“Et bedre liv. Bruk av uteskole i forebyggende helsearbeid”
Om uteskole, bevegelse, mestring og bruk av naturen som spiskammer. Uteskolestudiet ved Høgskolen i Bergen inviterer til opplevelsesløype.

Helseløype

Under Forskningsdagene deltar flere skoleklasser i et pedagogisk opplegg i den helsehistoriske løypen gjennom Bergen sentrum.

 Forskningsdagene 2003

> Lørdag 20. september 12.00–16.00

Kunnskapsfest på Zachen og i Bergen sentrum

12.00

Nysgjerrig åpning av Forskningsdagene i Bergen 2003. Du får blant annet møte årets Nysgjerrigpervinnere fra Ulsmåg skole som vil presentere de harde fakta om hybelkaniner. På Torget like foran Zachariasbryggen.

12.30 -16.00

Mer enn 20 miniforedrag og 15 interaktive forskningsstasjoner inne på Zachen og i telt på Torgutstikkeren utenfor (Shetlands-Larsens Brygge). Se fullstendig programoversikt på midtsidene!

12.30 og 13.30

Byvandring i helsehistorisk løype anlagt i forbindelse med den offentlige helsetjenestens 400-års jubileum. Oppmøte utenfor Gamle Rådhus for guidet omvisning, varighet 2-3 timer (begge omvisningene er identiske).

Guidet omvisning starter også samme sted søndag 21, lørdag 27 og søndag 28 september kl. 12.00.

Under Forskningsdagene holdes også flere helseforedrag, se side 10.

> Lørdag 20. september

Program for kunnskapsfesten på Zachariasbryggen

12.00 Nysgjerrig åpning
På torget like utenfor Zachen

Klar Bar 2.etg.

- 12.30 Bedre helse uten sukker?**
Klinisk ernæringsfysiolog
Randi Tangvik, Haukeland
Universitetssykehus
- 13.00 (Det gode liv) Jakten på ting og lykke**
Høgskolelektor/
Siviløk.NHH
Morten William Knudsen,
BI
- 13.30 Det farlige samlivet**
Professor Frode Thuen,
Universitetet i Bergen
- 14.00 Helse som vare og pasienter som kunder – hva da?**
Stipendiat Irene
Nygårdsvik,
Norges Handelshøyskole
- 14.30 Småtøser & kjuagutter- hvordan har de det egentlig?**
Forsker Kjell Morten
Stormark, Universitetet i
Bergen
- 15.00 Fyrer vi oss til døde?**
Professor Rolf Mjelde,
Universitetet i Bergen
- 15.30 Havet – vårt nye apotek?**
Stipendiat Siv Kristin
Prestegard, Universitetet
i Bergen

Skibet (restauranten) 2.etg.

- 12.30 Byens helsearbeid i 400 år-pest og kaos, hjelp og kontroll**
Forskningsdirektør
Kari Tove Elvbakken,
Rokkansenteret
- 13.00 Radioaktivt avfall – gift i vårt største matfat**
Forsker Hilde Elise Heldal,
Havforskningsinstituttet
- 13.30 Nakkesleng - innbilning eller skade?**
Overlege Jostein
Kråkenes, Haukeland
Universitetssykehus
- 14.00 Skuldremerter, en folkesykdom**
Førsteamanuensis
Jan Magnus Bjordal,
Høgskolen i Bergen
- 14.30 Friske hus - behovet for godt inneklime**
Sivilarkitektstudent og
astmatiker Terje Helle,
Bergen Arkitekt Skole
- 15.00 Fjæra som glemt spiskammers**
Forsker Arne Duinker,
Nasjonalt institutt
for ernærings- og
sjømatforskning
(NIFES) og Dr. Scient
Stein Mortensen,
Havforskningsinstituttet
(HI)
- 15.30 Bryst i klemme - røntgenundersøkelse av brystene**
Høgskolelektor Bjørg
Hafslund, Høgskolen i
Bergen

Telt på Torgutstikkeren

- 12.30 Virker akupunktur på bergensere?**
Stipendiat Terje Alræk,
Universitetet i Bergen
- 13.00 Fett nok - er det farlig for kvinner å veie litt ekstra?**
Professor Kirsti Malterud,
Universitetet i Bergen
- 13.30 Fremtidens energi med brenselceller fra Bergen!**
Adm.dir. Asle Lygre,
Prototech AS (CMR-
gruppen)
- 14.00 En god natts søvn**
Professor Reidun Ursin,
Universitetet i Bergen
- 14.30 Kunst: Offentlige Rom / Offentlige Kropper**
Professor Karen Kipphoff,
Kunsthøgskolen i Bergen
- 15.00 Plastikkirurgi-nytt liv for brannskadde**
Seksjonslege Hallvard
Andreas Vindenes,
ass.lege Agust
Birgisson,
spesialsykepleier Asgjerd
Littlere Moi, Haukeland
Universitetssykehus
- 15.30 Blodgivere eller kunstig blod?**
Avd.overlege Tor
Hervig, Haukeland
Universitetssykehus

Havariet 1.etg.

- 12.30 Helsestasjon, også for nybakte fedre?**
Høgskolelektor Gerd
Unstad Haaland,
Høgskolen i Bergen
- 13.00 Tørre øyne, tørr munn – kan det være en sykdom?**
Forsker Kathrine Skarstein,
Universitetet i Bergen

Kortfilmprogram

- 12.30 til 16.00**
"Inn til beinet-
sterke beretninger fra
det virkelige livet"
fra Kunsthøgskolen i
Bergen vises fortløpende
inne på Zachen

Byvandring

- 12.30 og 13.30**
Guidet byvandring
i helseløypen
Oppmøte utenfor
Gamle Rådhus

> Interaktive forskningsstasjoner på Zachen lørdag 20. september

Se, berør, føl, lær

Uønskede gjester i hus og hjem

Brenselcelledemonstrasjon

Smak det gode liv med laksefett

Finn din egen blodtype

Gjett størrelsen på fisken!

Hvordan står det til under havflaten?

Reservedelsmennesket gjennom tidene

Livet i mikroskopet

Du blir hva du spiser!

Kondomer til lyst og besvær

Vi ser det meste!

Skulderfunksjon – hva kan gå galt?

Eksperimentell morofysikk

Jakten på en bedre tannhelse. Skattejakt med Brontosaurus!

Virtuell flygende ut av kroppen-opplevelse

De harde fakta om hybelkaniner

Bo 60+ – arkitektens alternativ til passive eldredager

 Forskningsdagene 2003

> Tirsdag 23. september kl. 19.00
Klar Bar Zachen (legitimasjonsplikt). Gratis adgang!

Stand up-forskning: bioteknologi – design av mennesker eller nyttig redskap?

”Bioteknologi – til design av mennesker eller nyttig redskap?”

Medisinsk bioteknologi – hva vil vi?

Professor Per Eystein Lønning,
Haukeland Universitetssykehus

Bioteknologi - snarvei til et bedre liv?

Ole Petter Ottersen, Leder for Senter for molekylærbiologi
og nevrovitenskap (CMBN) og professor ved Universitetet i
Oslo

Finst det mennesker i bioteknologien?

Thorvald Simes, forsker Senter for europeiske kulturstudier,
Universitetet i Bergen

Hvor mange syke mennesker trenger den nye bioteknologien?

Jan Reinert Karlsen, Cand.Philol og universitetslektor
filosofi, Universitetet i Bergen

Arrangør: Norges Forskningsråd
i samarbeid med Forskningsdagene i Bergen

 Norges forskningsråd

> Torsdag 25. september kl. 18.00 - 21.00
Gamle Rådhus, Bystyresalen – åpent for alle!

Byen og helsearbeidet gjennom 400 år

18.00 Velkommen

**18.10 Byens helsearbeid: fra pest og kaos
til hjelp og kontroll, frihet og tvang**
Forskningsdirektør Kari Tove Elvbakken, Rokkansenteret

**18.30 Fra skolehelsetjenestens historie
- forme rom, kropp og sinn**
Førsteamanuensis Astri Andresen, Historisk institutt,
Universitetet i Bergen

18.50 Pause

19.00 Fra dårekiste til psykiatrisk sykehus
Forsker Svein Atle Skålevåg, Rokkansenteret

19.30 Pause

19.40 Prostitusjon og offentlig kontroll i helsens navn
Førstearkivar Christopher Harris, Stadsarkivet i Bergen

20.00 Spørsmål og diskusjon

Etterpå blir det vandring i underetasjens helsehistoriske utstillinger
(løype).

Arrangør: Helsejubileet i samarbeid med Forskningsdagene i Bergen

Gratis guidet byvandring gjennom hele den helsehistoriske løypen.
Starter ved Gamle Rådhus både søndag 21. september
og lørdag 27. samt søndag 28. september, alle dager kl. 12.00.

Videre kan du høre foredraget Byen og helsearbeidet i Stranges
Stiftelse i Klostergaten onsdag 24. september kl. 19.00. Lørdag
27. september kl. 12.00-14.00 holdes to foredrag om legerollen før
og nå i Forsvarets musikkbygg på Koengen. Mer om jubileet på
www.helsejubileum.no.

 Forskningsdagene 2003

Forskningsdagene i Bergen arrangeres av

Universitetet i Bergen (UiB)
Rokkansenteret / Unifob
Norges Handelshøyskole (NHH)
Nasjonalt inst. for ernærings- og sjømatforsk. (NIFES)
Kunsthøgskolen i Bergen (KHIB)
Innovest / Medilab
Høgskolen i Bergen (HiB)
Helse Bergen (Haukeland Universitetssykehus)
Havforskningsinstituttet (HI)
Christian Michelsen Research (CMR)
BI Bergen
Bergen Museum
Bergen Arkitektskole (BAS)

som samarbeider med
Norges Forskningsråd
Zachariasbryggen (KJS-servering)

Grafisk utforming og layout
Formidlingsavdelingen, UiB

De grafiske elementene eies av
Forskningsdagene/Norges Forskningsråd

Forskningsdagene 2003

Forskningsdagene i Bergen 2003

For mer informasjon:

Håvard H. Enge, prosjektleder
55 58 90 42 / 97 54 01 61
havard.enge@form.uib.no

Monika Sandnesmo, mediekontakt
Formidlingsavd., Universitetet i Bergen
55 58 91 70 / 95 74 31 95
monika.sandnesmo@form.uib.no

www.uib.no/forskningsdagene